



ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Eleny Siebenstichovej a JUDr. Emila Franciscyho, v exekučnej veci oprávneného **Ing. B. F.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Z. K., advokátkou so sídlom v B., proti povinným **1/ E. M.**, bývajúcej v B., **2/ E. M.**, bývajúcemu K., vedenej súdnym exekútorom Mgr. P. K., Exekútorský úrad B., S., pod sp. zn. EX 136/2003, **pre vymoženie pohľadávky 611.549,10 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 2 Er 181/2003, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. januára 2006, sp. zn. 15 CoE 93/2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. januára 2006, sp. zn. 15 CoE 93/2005 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 20. mája 2005, č.k. 2 Er 181/2003-105 vyhovel námietkam S., a.s., C., B. proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností, vedenej na

Katastrálnom úrade, Správa katastra v Banskej Bystrici, katastrálne územie B., zapísanej na LV X. ako parcela KN č. X. - zastavané plochy vo výmere X. m², parcela KN č. X. - zastavané plochy vo výmere X. m², súpisné číslo X. na parcele č. X. - obytné a neobytné budovy, vchod č. X. na 2. poschodí - jedná sa o nebytový priestor č. X., podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku X., podiel povinnej 1/1 so všetkým, čo patrí k tejto nehnuteľnosti, ku ktorej bol tunajším súdom v konaní 2 Er 181/2003 uznesením z 30. júla 2004 schválený príklep exekútora P. K., so sídlom Exekútorského úradu, S., B. a ktorý rozvrh výťažku bol uskutočnený na rozvrhovom pojednávaní dňa 11. novembra 2004 vedenom súdnym exekútorom P. K. v takom poradí, že na trovy exekúcie z tohto spisu pripadá 269.275,30 Sk, na pohľadávku Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov P., so sídlom v B. pripadá 52.905,70 Sk, na pohľadávku vymáhanú oprávneným 1.304.118,80 Sk, na pohľadávku Sociálnej poisťovne Banská Bystrica pripadá 2.960,- Sk a na časť pohľadávky S. s., a.s., so sídlom v B. pripadá 570.740,20 Sk. Následne okresný súd vyššie uvedený rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti neschválil. Prvostupňový súd v postupe exekútora pri rozvrhu výťažku z dražby zistil pochybenia v troch smeroch. Zmluvu o pristúpení k záväzku uzavretú S. s., a.s., so sídlom v B. a E. M., obchodné meno E. M., S. zo dňa 24. augusta 1999 na rozdiel od súdneho exekútora nepovažoval za zmluvu podľa § 534 O.z. ale za zmluvu podľa § 533 O.z., pretože bola uzavretá medzi veriteľom a treťou osobou. Ďalšieho pochybenia sa podľa prvostupňového súdu súdny exekútor dopustil tým, že pohľadávku záložného veriteľa S., a.s., nezaradil do rozvrhu podľa § 157 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku. Uvedený veriteľ si síce svoju pohľadávku neuplatnil ku dňu termínu dražby, avšak urobil tak ešte pred termínom rozvrhového pojednávania, a to faxovým podaním došlým 9. novembra 2004 a podaním doručeným poštou dňa 10. a 11. novembra 2004, pritom dôvodnosť takto prihlásenej pohľadávky bola preukázaná listinami. Tretieho pochybenia sa podľa súdu prvého stupňa exekútor dopustil tým, keď prerozdeľoval sumu 2.200.000,- Sk napriek tomu, že o jej časti 168.275,- Sk dovedy súdom v zmysle § 152 ods. 1 Exekučného poriadku rozhodnuté nebolo.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného a Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov P. uznesením z 26. januára 2006, sp. zn. 15 CoE 93/2005 uznesenie okresného súdu v napadnutej časti o neschválení rozvrhu výťažku z dražby potvrdil. Odvolanie Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov P., so sídlom B., odmietol. Uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej okresný súd vyhovel námietkam S., a.s., so sídlom v B. proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností zostalo nedotknuté. Proti

uzneseníu pripustil dovolanie, pričom za otázku zásadného právneho významu považoval posúdenie, dokedy plynie lehota veriteľom na prihlásenie pohľadávky pri exekúcii predajom nehnuteľností, t.j. či prihláška pohľadávky voči povinnému musí byť doručená súdnemu exekútorovi do termínu konania dražby alebo postačí prihlásiť pohľadávku do rozvrhového pojednávania. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi, pre ktoré súd prvého stupňa neschválil rozvrh výťažku z dražby. Pokiaľ ide o zmluvu o pristúpení k záväzku z 24. augusta 1999 súd prvého stupňa správne považoval tento úkon účastníkov zmluvy za dohodu podľa § 533 O.z. vzhľadom na účel, ktorý sledovali účastníci zmluvy jej uzavretím po smrti pôvodného dlžníka M. M., t.j. aby spoludlžník bol s pôvodným dlžníkom solidárne zaviazaným voči veriteľovi. V súlade s § 140 ods. 2 písm. j/ a § 154 ods. 2 Exekučného poriadku v znení neskorších predpisov je aj záver súdu prvého stupňa, že záložný veriteľ S., a.s., so sídlom v B., prihlásením pohľadávky podaniami z 5. novembra 2004 a 9. novembra 2004, ktoré došli na Exekútorový úrad exekútora 9. novembra a 11. novembra 2004, uplatnil prihlásenie svojej pohľadávky včas a zároveň ju preukázal pripojenými listinami, keďže z uvedených ustanovení treba vyvodit' záver, že lehota na prihlásenie pohľadávky plynie až do rozvrhového pojednávania, teda pohľadávku možno prihlásiť aj po skončení dražby, ako sa to stalo aj v danej veci. Za správny považoval aj právny záver súdu prvého stupňa, že súdny exekútor sa dopustil pochybenia aj prerozdeľovaním sumy 2.200.000,- Sk napriek tomu, že o časti tejto sumy 168.275,- Sk nebolo dovtedy súdom v zmysle § 152 ods. 1 Exekučného poriadku rozhodnuté.

Proti tomuto uzneseníu krajského súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 20. mája 2005, č.k. 2 Er 181/2003-105 o neschválení rozvrhu výťažku z dražby oprávnený podal dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu o plynutí lehoty na prihlásenie pohľadávky v zmysle § 140 ods. 2 písm. j/ Exekučného poriadku až do rozvrhového pojednávania. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že kto prihlási svoju pohľadávku voči povinnému, musí ju preukázať náležitým spôsobom do určitého termínu, t.j. do dňa konania dražby, nestačí teda len vyhlásenie o existencii takej pohľadávky. Keďže záložný veriteľ S., a.s., B. si svoje nároky prihlásil až podaním zo dňa 5. novembra 2004 a podaním zo dňa 9. novembra 2004, teda po termíne vykonania dražby nehnuteľnosti, ktorá sa konala dňa 9. decembra 2003, dokonca aj po termíne opakovanej dražby nehnuteľnosti konanej dňa 8. marca 2004, súdny exekútor pri rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti rozhodoval správne a v zmysle príslušných ustanovení Exekučného

poriadku. Úmyslom zákonodarcu pri kreovaní ustanovenia § 140 ods. 2 písm. j/ Exekučného poriadku bolo jednoznačne stanoviť najneskôr možnú lehotu na uplatnenie nárokov, preto je možné aj na obsah spisov prihliadať len do tohto termínu, teda je možné prihliadať len na listiny, ktoré boli doručené súdnemu exekútorovi najneskôr v deň konania dražby. Krajský súd nepostupoval v súlade s platnými právnymi predpismi, čím negatívne diskriminoval právo v neprospech oprávneného. Svojím výkladom nahradil ustanovenie zákona a rozhodnutím výrazne zasiahol aj do práv oprávneného, keď postupom, ktorý nemá oporu v zákone, zmenil zákon na škodu tohto účastníka. Nesúhlasil ani s názorom odvolacieho súdu, že zmluva o pristúpení k záväzku z 24. augusta 1999 je uzatvorená podľa § 533 O.z. a nespĺňa predpoklady dohody podľa § 534 O.z. Z dohody o pristúpení k záväzku z 24. augusta 1999 je nepochybné, že pôvodný dlžník takýto súhlas dal, nakoľko túto dohodu podpísal a svojím podpisom vyjadril svoj súhlas s ňou, preto na uvedenú dohodu nie je možno použiť ustanovenie § 533 O.z. Táto dohoda sa svojím obsahom viac približuje dohode uzatvorenej v zmysle § 534 O.z. bez ohľadu na jej označenie. V prípade neplatnosti tohto právneho úkonu pre jeho neurčitosť a nezrozumiteľnosť (§ 37 ods. 1 O.z.) veriteľ S., a.s., nemá žiadne právo požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z výťažku dražby nehnuteľnosti, ktorá bola vo výlučnom vlastníctve povinnej a zároveň ani žiadne právo vystupovať proti povinnej ako oprávnený. S námietkou neplatnosti uvedenej dohody sa súd vo svojom uznesení nezaoberal. Z uvedených dôvodov žiadal uznesenie krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Povinní sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie oprávneného je dôvodné.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom jeho rozhodnutia prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. V prípade dovolania pripusteného odvolacím súdom v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), a to práve len v konkrétne

vymedzenej otázke. V dovolacom konaní môžu byť v takom prípade predmetom súdneho posudzovania iba právne otázky, na riešenie ktorých odvolací súd pripustil dovolanie, teda nie všetky (niektoré) právne otázky, riešené odvolacím súdom v rozhodnutí [na riešenie skutkových otázok dovolací súd nie je oprávnený ani vybavený procesnými prostriedkami (§ 243a ods. 2, veta druhá O.s.p.)].

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom. Obligatórne sa zaoberá len vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto vady konania neboli dovolateľom namietané a ani z obsahu spisu tieto vady nevyplynuli.

Uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. možno odvolaciemu súdu vytknúť, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval.

Vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod je predmetom preskúmania dovolacím súdom právna otázka (pre ktorú odvolací súd pripustil dovolanie), dokedy plynie lehota veriteľom na prihlásenie pohľadávky pri exekúcii predajom nehnuteľností, t.j. či prihláška pohľadávky voči povinnému musí byť doručená súdnemu exekútorovi do termínu konania dražby alebo postačí prihlásiť pohľadávku do rozvrhového pojednávania.

Ustanovenie § 140 ods. 1 zák. č. 233/1995 Zb. v znení zák. č. 32/2002 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekútorovi ukladá povinnosť, aby po určení ceny nehnuteľnosti určil vyhláškou termín dražby a to najneskôr na 30. deň od uverejnenia vyhlášky. Dražobná vyhláška musí obsahovať v zákone taxatívne uvedené náležitosti upravené v § 140 v odseku 2 tohto zákona. Jednou z týchto taxatívne stanovených náležitostí dražobnej vyhlášky uvedenou v § 140 písm. j/ Exekučného poriadku je aj výzva veriteľov povinného, aby všetci, ktorí sú odkázaní so svojimi nárokmi na najvyššie podanie, uviedli výšku svojich nárokov aj s príslušenstvom ku dňu termínu dražby a preukázali ich listinami s upozornením, že inak sa

bude na ich nároky prihliadať len podľa obsahu spisov. Z povinnosti preukázať pohľadávky listinami vyplýva požiadavka, aby tieto listiny boli pripojené k prihláške, prípadne predložené exekútorovi najneskôr pred výzvou k samotnej dražbe. Zmyslom uvedenej povinnosti veriteľov, teda tých, ktorí sú odkázaní so svojimi nárokmi na najvyššie podanie, t.j. na rozdeľovanú podstatu, prihlásiť vymáhateľné pohľadávky do dražobného konania a preukázať ich listinami, je poskytnutie informácií pre dražiteľa a veriteľa o tom, do akej miery je nehnuteľnosť zadlžená a čo môžu jednotliví veritelia očakávať od rozvrhu, teda v akom rozsahu budú uspokojení, aby mohli vyhodnotiť svoj ďalší procesný postup.

Pri vydaní dražobnej vyhlášky nie je možné určiť, aké bude najvyššie podanie (za akú cenu sa nehnuteľnosť vydraží) teda ani to, koľko veriteľov bude uspokojených. Prihlásením svojich pohľadávok sa veritelia dostanú do poradia, a pokiaľ tak neurobia, súd vychádza len z evidencie v spisoch a na neskoršie uplatnenia už neprihliadne. Pokiaľ veriteľ pohľadávku neprihlási, nemá to na jej trvanie vplyv, môže si ju naďalej uplatňovať u dlžníka. Neprihlásenie pohľadávky má však za následok, že pohľadávka sa neuspokojí z rozdeľovanej podstaty, resp. sa uspokojí iba podľa obsahu exekučného spisu. V rozvrhu môžu byť uspokojené iba peňažné pohľadávky priznané exekučným titulom, z čoho vyplýva, že listinami, ktoré sú veritelia povinní predložiť bude predovšetkým exekučný titul. Výnimku predstavujú pohľadávky zabezpečené záložným právom, ktoré sa uspokojujú z rozvrhu výtazku dražby nehnuteľnosti bez ohľadu na to, že doposiaľ neboli priznané niektorým zo spôsobilých exekučných titulov.

I keď Exekučný poriadok výslovne neurčuje lehotu na podanie prihlášky, dovolací súd je toho názoru, že súd musí mať prihlášku k dispozícii najneskôr pred výzvou k draženiu. Tomu nasvedčuje aj znenie ustanovenia § 140 ods. 1 písm. j/ Exekučného poriadku obsahujúce súčasne upozornenie veriteľov, že ak nepreukážu pohľadávku listinami, bude k ich nárokom prihliadané len podľa obsahu spisov. Prihláška je podaním určeným súdu a musí okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods.3 O.s.p.) obsahovať označenie veriteľom uplatňovanej pohľadávky a jej výšku s príslušenstvom ku dňu termínu dražby. Z povinnosti preukázať pohľadávky listinami plyní aj požiadavka, že tieto listiny musia byť pripojené k prihláške, prípadne predložené súdu taktiež najneskôr pred výzvou k vlastnej dražbe. V dôsledku tejto úpravy sa potom neuplatní postup podľa § 43 O.s.p. a veritelia takto nedostatočne prihlásených pohľadávok nebudú môcť byť z rozdeľovanej podstaty uspokojení a nebudú ani volaní k rozvrhovému konaniu (§ 154 ods. 1 Exekučného poriadku).

Zároveň v tejto súvislosti možno poukázať aj na ustanovenie § 147 ods. 1 Exekučného poriadku, ktoré upravuje okruh účastníkov dražby: sú to dražitelia, oprávnený, povinný, zástupcovia obce a orgánov štátnej správy. Z toho je zrejmé, že osoby (veritelia), ktoré uplatnili pohľadávku voči najvyššiemu podaniu, nie sú účastníkmi dražby, z čoho aj logicky vyplýva, že do dražby ako takej nemôžu ani v jej priebehu zasahovať, a teda ani nemôžu robiť procesné úkony od začatia dražby do udelenia príklepu. Znamená to potom, že od okamihu, kedy dražiteľ vyzve záujemcov, aby dražili (§ 144 ods. 1 Exekučného poriadku), už nemajú ostatné subjekty, ktoré majú voči povinnému pohľadávku, procesné právo do dražby zasiahnuť, a teda ani uplatniť svoje práva.

So zreteľom na vyššie uvedené možno jednoznačne uzavrieť, že účinne je možné pohľadávku prihlásiť najneskôr do výzvy záujemcov, aby dražili (§ 144 ods. 1 Exekučného poriadku).

Nakoľko odvolací súd pri posudzovaní lehoty na prihlásenie pohľadávky veriteľa v zmysle § 140 ods. 2 písm. j/ Exekučného poriadku vychádzal z odlišného právneho záveru, spočíva jeho rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci. Z tohto dôvodu zrušil dovolací súd (§ 243b ods. 1 časť vety za bodkočiarkou O.s.p.) napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243 b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2007

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: